

Zápis z porady knihoven pověřených regionálními funkcemi

Datum: 1. června 2026

Místo: Městská knihovna Semily (prezenčně)

Účast:

Bc. Michal Prokop, Miluše Vojtíšková, Irena Bubníková, Bc. Petr Hejhal, Liana Dvořáčková, Mgr. Jitka Šedinová, Bc. Petra Luňáková, Bc. Andrea Danielová, Petra Krupauerová, PhDr. Dana Petrádová, PhDr. Michaela Staňková

Program porady

1. Roční výkazy o knihovně za rok 2025 a jejich elektronický sběr
 2. Zpětná vazba k setkání zřizovatelů dne 24. 2. 2026
 3. Přehled a nominace knihovnických ocenění za Liberecký kraj
 4. Zájem o e-výpůjčky mezi obsluhovanými neprofesionálními knihovnami – situace v okresech
 5. Metodický inspiromat – sdílení dobré praxe z jednotlivých okresů
 6. Informace z jednání Sekce pro RF SDRUK
 7. Studijní cesta pro metodiky a ředitele pověřených knihoven – možnost financování
 8. Nová rubrika o knihovnách Libereckého kraje ve Světlíku
 9. Nabídka programů v rámci Týdnů pro neziskový sektor
 10. Informace o zavedení spisové služby
 11. Informace z RV SKIP Libereckého kraje
 12. Informace z jednotlivých okresů
-

Úkoly z porady

- **KVK Liberec:** v dostatečném předstihu projednat s Krajským úřadem Libereckého kraje termín Setkání zřizovatelů knihoven v roce 2028 a připravit návrh programu.
- **M. Staňková:** před dalším Setkáním zřizovatelů knihoven zaslat metodikům seznam přihlášených účastníků k případnému oslovení nepřihlášených zřizovatelů.
- **M. Staňková:** zjistit termín krajského slavnostního vyhlášení soutěže Vesnice roku Libereckého kraje 2026.
- **M. Staňková:** zaslat metodikům podklady a požadavky pro nominace na ocenění Nejlepší knihovna Libereckého kraje roku 2026.
- **Metodici:** předložit nominace na ocenění Nejlepší knihovna Libereckého kraje roku 2026 za své okresy do 31. 8. 2026.
- **M. Staňková:** zjistit způsob smluvního zajištění e-výpůjček mezi pověřenými a obsluhovanými knihovnami v ostatních krajích.
- **KVK Liberec a MK Semily:** koordinovat případné zavedení služby e-výpůjček pro obsluhované knihovny v okrese Semily.
- **Metodici:** připravit na příští poradu příspěvek do rubriky Metodický inspiromat na téma obsah výměnných souborů.

- **M. Staňková:** informovat Městskou knihovnu Česká Lípa o termínu odevzdání prvního článku do rubriky ve Světlíku, zjistit požadovaný rozsah a harmonogram vydávání časopisu.
 - **M. Staňková a D. Petrýdesová:** zajistit pozvání zástupce projektu Týdny pro neziskový sektor na příští poradu pověřených knihoven.
-

Průběh porady

1. Roční výkazy o knihovně za rok 2025 a jejich elektronický sběr

Bylo konstatováno, že sběr Ročních výkazů o knihovně za rok 2025 proběhl bez zásadních problémů. Sběr dat za rok 2026 by měl probíhat ze strany NIK i NK ČR obdobným způsobem.

Krajská metodička informovala o **připomínkách, které byly za Liberecký kraj předány NIK**. Jednalo se zejména o možnost doplnění některých logických kontrol ve výkazech a o automatické informování knihoven o provedení kontroly výkazu pověřenou knihovnou. Ze strany NIK bylo potvrzeno, že oba návrhy jsou považovány za relevantní a proveditelné a budou zváženy při dalším rozvoji systému.

2. Zpětná vazba k setkání zřizovatelů dne 24. 2. 2026

Bylo vyhodnoceno **Setkání zřizovatelů knihoven**, které proběhlo dne 24. února 2026 na Krajském úřadě Libereckého kraje.

Akce se zúčastnilo 43 účastníků. Nižší účast byla pravděpodobně způsobena souběhem s dalšími akcemi určenými starostům, což není možné zcela ovlivnit.

Program byl účastníky hodnocen pozitivně, zejména příklady dobré praxe z knihoven Libereckého kraje a přednáška zaměřená na architekturu knihoven.

V diskuzi byly formulovány náměty pro další ročníky:

- pozvánku rozesílat na hlavičkovém papíře Libereckého kraje,
 - předem poskytovat metodikům seznam přihlášených účastníků,
 - zachovat frekvenci konání jednou za dva roky,
 - ponechat termín v únoru.
-

3. Přehled a nominace knihovnických ocenění za Liberecký kraj

Byly shrnuty aktuální informace k jednotlivým knihovnickým oceněním:

- **Vesnická knihovna Libereckého kraje roku 2026** – rozhodnutí proběhne v červnu v rámci soutěže Vesnice roku Libereckého kraje.
- **Knihovna roku 2026** – případná nominace bude zvažována na základě výsledků soutěže Vesnice roku.
- **Městská knihovna roku 2026** – za Liberecký kraj bude nominována Městská knihovna Kamenický Šenov; nominace bude projednána na jednání RV SKIP dne 4. 6. 2026.

- **MARK 2026** – pro Liberecký kraj již byla navržena jedna kandidátka; nominace bude projednána na jednání RV SKIP.
- **Nejlepší knihovna Libereckého kraje roku 2026** – metodici připraví nominace za své okresy, pravidla ocenění budou přílohou zápisu. Slavnostní vyhlášení proběhne v rámci Setkání knihovníků Libereckého kraje 24. listopadu 2026.

4. Zájem o e-vypůjčky mezi obsluhovanými neprofesionálními knihovnami – situace v okresech

Byly připomenuty **podmínky financování regionálních funkcí knihoven pro rok 2026** schválené Krajským úřadem Libereckého kraje:

- nadále platí povinnost využít 21 % finančních prostředků z dotace na nákup knihovních jednotek do výměnných fondů,
- z této částky lze využít až 10 % na nákup licencí pro e-knihy a e-audioknihy pro obsluhované neprofesionální knihovny,
- až 10 % lze využít na nákup zvláštních typů dokumentů podporujících rozvoj čtenářství (např. knihy s Albi tužkou),
- finanční prostředky mezi těmito dvěma oblastmi nelze převádět.

Pověřené knihovny informovaly o dosavadním průzkumu zájmu mezi obsluhovanými knihovnami, Městská knihovna Semily zvažuje spuštění služby ve druhé polovině roku 2026.

Bylo dohodnuto prověřit zkušenosti a smluvní nastavení obdobných služeb v dalších krajích a následně koordinovat případné zavedení služby v okrese Semily.

5. Metodický inspiromat – sdílení dobré praxe z jednotlivých okresů

Byla představena nová pravidelná rubrika **Metodický inspiromat**, jejímž cílem je sdílení dobré praxe mezi metodiky jednotlivých okresů.

Rubrika bude zařazována pravidelně na porady pověřených knihoven. Nepůjde o formální prezentace, ale o krátké sdílení zkušeností, pracovních postupů, pomůcek, materiálů a inspirativních nápadů z metodické praxe. Smyslem rubriky je vzájemná inspirace, sdílení osvědčených postupů a postupné vytváření zásobníku dobré praxe pro knihovny Libereckého kraje.

Bylo dohodnuto, že rubrika bude poprvé vyzkoušena na příští poradě v krajské knihovně. Tématem bude **obsah výměnných souborů**.

6. Informace z jednání Sekce pro RF SDRUK

Byly předány aktuální informace z jednání Sekce pro regionální funkce SDRUK.

- **Metodické návštěvy v knihovnách**
 - Proběhla diskuze nad podobou zápisů z metodických návštěv, praxe se v jednotlivých okresech liší. Byla připomenuta vhodnost komunikace hlavních zjištění a doporučení z metodických návštěv směrem ke knihovně, případně

jejímu zřizovateli. Přílohou zápisu bude doporučený vzor zápisu z metodické návštěvy.

- **Oslovování nových starostů**

- Diskutována byla možnost aktivního oslovování nových starostů po komunálních volbách. Jako příklad dobré praxe byl zmíněn Zlínský kraj, kde se tento způsob komunikace dlouhodobě osvědčuje.

- **Roční výkaz o knihovně za rok 2026**

- Ve statistickém vykazování výpůjček dojde ke změně – nově bude nutné vykazovat samostatně absenční a prezenční výpůjčky pro jednotlivé druhy dokumentů.
- Změna byla zavedena na žádost Ministerstva kultury ČR.
- U neprofesionálních knihoven se nepředpokládají významnější komplikace, protože prezenční výpůjčky standardně nevykazují.
- Formulář Ročního výkazu o knihovně za rok 2026 bude přílohou zápisu.

- **Statistické vykazování výkonu regionálních funkcí**

- Národní knihovna ČR požádala o důsledné vykazování řádku Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit.
- Každá metodická pomoc při realizaci akcí knihoven by měla být průběžně evidována.
- Současně byla představena informace o možné úpravě statistického výkazu výkonu regionálních funkcí – předpokládá se doplnění samostatného údaje o počtu metodických pracovníků, aby bylo možné oddělit jejich vykazování od ostatních pracovníků podílejících se na výkonu regionálních funkcí.

7. Studijní cesta pro metodiky a ředitele pověřených knihoven – možnost financování

Krajský úřad Libereckého kraje projevil předběžný zájem podpořit financování další studijní cesty metodiků a ředitelů pověřených knihoven.

Jako možné cíle byly zmíněny metodické útvary v Jihomoravském, Zlínském nebo Moravskoslezském kraji. Realizace by připadala v úvahu v roce 2027.

8. Nová rubrika o knihovnách Libereckého kraje ve Světliku

Krajská metodička představila návrh **nové pravidelné rubriky v časopisu Světlik**, která bude věnována knihovnám Libereckého kraje.

Rubrika bude vycházet čtyřikrát ročně a v každém čísle představí jednu knihovnu z jednoho okresu Libereckého kraje. Výběr knihovny bude vždy v kompetenci metodika příslušného okresu.

Články budou mít jednotnou základní strukturu obsahující základní informace o knihovně, její služby, prostory a aktivity. Druhá část bude ponechána autorskému zpracování a může mít podobu reportáže, rozhovoru, osobního pohledu metodika nebo jiného zajímavého příběhu spojeného s knihovnou.

Pro metodiky byla připravena šablona článku, která bude přílohou zápisu.

Prvním představeným pracovištěm bude Městská knihovna Kamenický Šenov.

9. Nabídka programů v rámci Týdnů pro neziskový sektor

Byla představena možnost zapojení knihoven do programu **Týdny pro neziskový sektor**.

Zájemci se mohou obracet na ředitelku Krajské vědecké knihovny v Liberci PhDr. Danu Petrýdesovou, která poskytne bližší informace.

Na příští poradu pověřených knihoven bude pozván zástupce organizátorů akce, aby představil možnosti spolupráce a zapojení knihoven.

10. Informace o zavedení spisové služby

Byly shrnuty aktuální informace týkající se **povinného zavedení elektronické spisové služby**.

V současnosti nadále platí legislativa, podle které mají veřejnoprávní původci od 1. ledna 2027 vykonávat spisovou službu v elektronické podobě. U části organizací je současně požadováno využívání atestovaného elektronického systému spisové služby.

Pro obecní knihovny v Libereckém kraji je podstatné, že podle dostupných informací zajišťuje výkon spisové služby zpravidla příslušná obec.

Současně byl diskutován návrh novely archivního zákona, která by účinnost této povinnosti mohla odložit. Legislativní proces však dosud nebyl dokončen, a proto zatím není možné předjímat jeho výsledek.

11. Informace z RV SKIP Libereckého kraje

Byla připomenuta úspěšně realizovaná exkurze do Městské knihovny Hodkovice nad Mohelkou spojená s návštěvou veletrhu Svět knihy 2026, která proběhla dne 14. května 2026.

Dále bylo připomenuto jednání Regionálního výboru SKIP Libereckého kraje, které se uskuteční dne 4. června 2026.

V rámci informací z **Klubu dětských knihoven Libereckého kraje** bylo uvedeno:

- Klub aktuálně sdružuje 31 členů z 21 knihoven Libereckého kraje.
 - Dne 14. dubna 2026 proběhlo jarní setkání v Lomnici nad Popelkou zaměřené na využití metod dramatické výchovy v programech knihoven.
 - Podzimní setkání je plánováno na 12.–13. října 2026. Přihlašování probíhá do 30. června 2026. Po tomto termínu bude rozhodnuto, zda se uskuteční dvoudenní, nebo jednodenní varianta programu.
-

12. Informace z jednotlivých okresů

Okres Česká Lípa

- Ve Stvolínkách probíhá aktualizace a revize knihovního fondu.
- V Kuřívodech byla dokončena budova knihovny, po vybavení interiéru bude následovat metodická pomoc při aktualizaci a revizi fondu.
- Městská knihovna Mimoň byla po rozsáhlé rekonstrukci znovu otevřena veřejnosti. Součástí projektu byla také rozsáhlá aktualizace fondu.
- V Zahrádkách dojde ke změně na pozici knihovnice, nová pracovnice bude zaškolená v systému Tritius.
- V Tuhani se jedná o možnost rozšíření prostor knihovny.
- V Polevsku pokračují jednání o budoucnosti knihovny.
- Ve Cvikově a Zákupech dojde v průběhu roku k personálním změnám.
- Na ocenění Městská knihovna roku 2026 bude navržen Kamenický Šenov.
- Do ocenění Nejlepší knihovna Libereckého kraje roku 2026 byly navrženy knihovny Stráž pod Ralskem, Dubá a Stvolínky.
- Do kurzu Minimum obecního knihovníka jsou přihlášení knihovníci z několika knihoven okresu.
- Irena Bubníková úspěšně dokončila kurz Samostatný knihovník metodik a v září ji čekají závěrečné zkoušky.

Okres Jablonec nad Nisou

- V Desné proběhla návštěva potomků původních majitelů Riedlovy vily, která dnes slouží jako sídlo městské knihovny a informačního centra.
- V Městské knihovně Jablonec nad Nisou proběhla výstava obrazů pana Melichara, knihovníka z regionu.
- Knihovna v Alšovicích se během letních prázdnin přestěhuje do nových prostor v budově domova důchodců.
- Knihovna na Malé Skále bude od června do září uzavřena z důvodu rekonstrukce prostor.

Okres Liberec

- V Místní knihovně Zdislava nastoupila nová knihovnice.
- Dne 27. 5. 2026 byl v Místní knihovně Krásný Les spuštěn nový automatizovaný knihovní systém ARL-REGKS.
- Dne 3. 6. 2026 bude nový automatizovaný knihovní systém ARL-REGKS spuštěn také v Místní knihovně Křižany.
- V Místní knihovně Kryštofovo Údolí proběhla rekonstrukce parketové podlahy, úprava jedné místnosti, vybudování pódia a přizpůsobení prostoru pro práci s dětmi.
- Od 1. 9. 2026 nastoupí na Oddělení služeb knihovnám nová metodička Věra Jiráňková.

Okres Semily

- Na regionální oddělení se vrátily z rodičovské dovolené Lucie Melichová a Linda Bachmanová.
- Probíhají plánované aktualizace a revize fondů v knihovnách regionu.
- V květnu až srpnu probíhá revize regionálního skladu výměnného fondu a aktualizace naučné literatury.
- Noví knihovníci nastoupili v knihovnách Rakousy, Slaná a přechodně také v Chuchelně.

- Úspěšnými žadateli programu VISK 3 byly knihovny ve Všeni, Slané, Jablonci nad Jizerou, Vysokém nad Jizerou a Jilemnici.
 - Městská knihovna Rokytnice nad Jizerou nově zavedla službu e-knih bez dotační podpory.
-

Zapsala: PhDr. Michaela Staňková

Datum: 2. 6. 2026

Přílohy:

1. Pravidla ocenění Nejlepší knihovna Libereckého kraje roku 2026
2. Vzor zápisu z metodické návštěvy
3. Roční výkaz o knihovně za rok 2026
4. Šablona článku pro rubriku o knihovnách Libereckého kraje ve Světlíku